

**Олександр Дмитрович Засядько
(1779-1837). Генерал-
лейтенант. Засновник ракетних
військ**

Олександр Дмитрович Засядько – інженер-артилерист Російської

Імператорської армії, генерал-лейтенант артилерії. Конструктор та фахівець з розробки ракетної зброї.

Олександр Засядько народився у 1779 році в Лютенці Гадяцького полку (нині Полтавської області). Походив зі старовинного козацького роду. Прапрадід його, – Яків Засядько, – був реєстровим козаком Хорольської сотні і Лубенським полковником (1659); прадід Лук'ян Якович і дід Данило Лук'янович – сотники Лютенської сотні (1-ша пол. XVIII ст.). Батько його, Дмитро Данилович Засядько став головним гармашем Запорозької Січі, доводився родичем кошовому отаманові Петрові Калнишевському.

Освіту здобував в Артилерійському і Інженерному шляхетському кадетському корпусі (Імператорський 2-й Петра Великого кадетський корпус у Санкт-Петербурзі).

Служив на лінійному кораблі «Святий Петро» під командуванням капітана 1-го рангу Дмитра Сенявіна (середземноморська ескадра адмірала Федора Ушакова, 1799 рік). Брав участь в італійському поході Олександра Суворова, служив під командуванням Михайла Кутузова, штурмував Ізмаїл – брав участь в російсько-турецькій війні 1806-1812 років, Вітчизняній війні 1812 року, закордонних походах Російської армії 1813-1814 років, та цілого ряду інших воєн, що вела на рубежі XVIII-XIX століть Російська Імперія.

Від 1815 року, продавши маєток близ Одеси, Олександр Засядько власним коштом розпочав дослідницькі та технічні експерименти зі створення російської ракетної зброї. Першим (1817) створив кілька типів бойових порохових ракет та спеціальний пусковий пристрій, zorganizував їх виробництво і розробив тактику їх використання.

Ракети, розроблені Олександром Засядьком, мали дальність до 2670 метрів (приблизно як і у тогочасних англійських ракет Конгріва – до 2 700). Вперше в світі побудував ракетну пускову установку, що дозволяла вести одночасне ураження шістьма ракетами (праобраз сучасних РСЗВ – реактивних систем залпового

вогню).

Сконструювавши пускові станки, що дозволяли вести залповий вогонь та пристосування їх наведення на ціль, розробив тактику бойового застосування ракетної зброї в Російській Імператорській армії.

Олександр Засядько очолював Артилерійське училище, пороховий завод та арсенал у Санкт-Петербурзі. Заснував перший в Російській Імперії ракетний завод (у Санкт-Петербурзі), який 1864 року перевели до Миколаєва, та Вище артилерійське училище. Створивши «Ракетну роту № 1», започаткував створення нового виду збройних сил. 1827 року був призначений начальником штабу артилерії.

Першу ракетну атаку продемонстрував під час російсько-турецької війни в штурмі фортеці Бреїла (нині Румунія). Атака була надзвичайно успішною – ворог здався й відступив. Потім були бомбардування Сілістри та Варни, що остаточно переконало і прихильників, і опонентів Засядька в ефективності нової зброї.

Нагороджений шпагою «За хоробрість» та іншими нагородами Російської Імперії.

Засядько Олександр Дмитрович помер 27 травня 1837 року в місті Харкові.